

ĆWICZENIA PERCEPCJI WZROKOWEJ DLA DZIECI MŁODSZYCH

Poznając świat, dziecko w znacznym stopniu opiera się na spostrzeżeniach wzrokowych i pamięci wzrokowej. Prawidłowy poziom rozwoju percepcji wzrokowej w znaczący sposób wpływa również na umiejętność opanowania techniki czytania i pisania. Dzieci z zaburzoną analizą i syntezą bodźców wzrokowych mają trudności w rozpoznawaniu i zapamiętywaniu znaków graficznych, jakimi są litery i cyfry. Czytają znacznie wolniej niż ich rówieśnicy i szybciej się męczą. Koncentrują się na technicznej stronie czytania, co utrudnia rozumienie czytanych treści i zniechęca do podejmowania wysiłku. A stąd już tylko krok do powstania niepowodzeń szkolnych i zaniku motywacji do nauki.

TRUDNOŚCI JAKIE NAPOTYKAJĄ DZIECI Z ZABURZONĄ PERCEPCJĄ WZROKOWĄ:

- Mają trudności z zapamiętywaniem kształtu liter.
- Mylą litery o podobnym kształcie: a – o, a – ą, e – c, e – ę, ł – l – t, m – n, n – u, u – w, p – b, b – d, p – g, E – F.
- Pomijają drobne elementy graficzne liter (ogonki przy ę, ą, kropki nad i) i znaki interpunkcyjne.
- Mylą wyrazy o podobnym układzie graficznym, np. rok – rak, los – las, dom – dam.
- Popołniają błędy typowo ortograficzne wynikające z gorszej pamięci wzrokowej; błędy te utrzymują się bardzo długo.
- Nie zauważają własnych błędów, nie dokonują samokontroli.
- Nie stosują dużych liter na początku zdania.
- W związku z trudnościami w różnicowaniu liter nie radzą sobie z różnicowaniem wyrazów.
- Przetawiają litery i sylaby w wyrazach.
- Mają trudności z opanowaniem techniki czytania i rozumieniem przeczytanego tekstu.
- Wykazują trudności w układaniu historyjek obrazkowych.
- Nie lubią rysować, wykonują rysunki ubogie w szczegóły, uproszczone.
- Nie zauważają różnic między obrazkami.
- Mylą kierunek zapisu wyrazów.
- Opuszczają wersy podczas czytania i pisania.

- Nie potrafią rozplanować i przewidzieć, ile miejsca zajmie im napisane zdanie czy wyraz, często nie mieszczą się w liniaturze, piszą w niewłaściwych liniijkach, robią za duże lub za małe odstępy między literami.

- Popołniają błędy w przepisywaniu, pisaniu z pamięci i ze słuchu.

W późniejszych latach nauki dzieci z zaburzoną percepcją wzrokową mają trudności w nauce geografii, geometrii i języków obcych. Pojęcia i definicje przyswajają w oderwaniu od obrazów wzrokowych.

Warto pamiętać, że percepcji wzrokowej można uczyć się tak, jak każdej innej umiejętności.

PRZYKŁADY ĆWICZEŃ USPRAWNIAJĄCYCH PERCEPCJĘ WZROKOWĄ NA MATERIALE OBRAZKOWYM:

- Dobieranie par jednakowych obrazków.
- Różnicowanie figur geometrycznych pod względem kształtu, koloru i wielkości.
- Układanie figur geometrycznych z części.
- Odwzorowywanie figur z patyczków.
- Różnicowanie przecinających się figur.
- Dobieranie obrazków do ich konturów.
- Dobieranie części obrazka do całości.
- Segregowanie obrazków według grup tematycznych.
- Wskazywanie różnic między obrazkami, dorysowywanie brakujących elementów.
- Wskazywanie podobieństw między obrazkami.
- Wyszukiwanie szczegółów na ilustracjach.
- Rozpoznawanie i wyszukiwanie przedmiotów na obrazkach.
- Układanie puzzli i mozaik.
- Układanie obrazków według instrukcji słownej.
- Układanie obrazków w kolejności, w jakiej były pokazane.
- Zapamiętywanie i opowiadanie treści obrazka.
- Zapamiętywanie kolejności przedstawianych przedmiotów.
- Rysowanie z pamięci eksponowanych wzorów.
- Porządkowanie obrazków według kolejności zdarzeń, układanie historyjek obrazkowych.

PRZYKŁADY ĆWICZEŃ USPRAWNIAJĄCYCH PERCEPCJĘ WZROKOWĄ NA MATERIALE LITEROWYM:

- Dobieranie liter wielkich do małych.
- Dobieranie liter drukowanych do pisanych.
- Rozpoznawanie kształtu liter, wyszukiwanie ich wśród innych liter.
- Układanie pociętych liter.
- Wylepianie konturów liter plasteliną, kolorowym papierem.
- Różnicowanie liter najczęściej mylonych, wyszukiwanie ich w tekście.
- Dopisywanie brakujących szczegółów w literach.
- Wyszukiwanie takich samych sylab wśród podanych wyrazów.
- Uzupełnianie liter lub sylab w wyrazach.
- Tworzenie wyrazów z rozsypanek literowych lub sylabowych.
- Tworzenie nowych wyrazów poprzez dodanie lub zabranie litery.
- Tworzenie wyrazów rozpoczynających się taką samą literą.
- Dobieranie podpisów do obrazków.
- Wyszukiwanie w wyrazach innych ukrytych wyrazów.
- Wyszukiwanie różnic między wyrazami o podobnej budowie graficznej.
- Dobieranie podpisów do obrazków.
- Uzupełnianie zdań brakującymi wyrazami.
- Układanie zdań z rozsypanek wyrazowych.
- Rozwiązywanie rebusów, zagadek, krzyżówek.
- Pisanie z pamięci po analizie wzrokowej.
- Samokontrola.

Źródło: M. Podleśna – Perskie oko